

Warszawa, dnia 28 września 2018 r.

Bilans płatniczy Polski w II kwartale 2018 r.

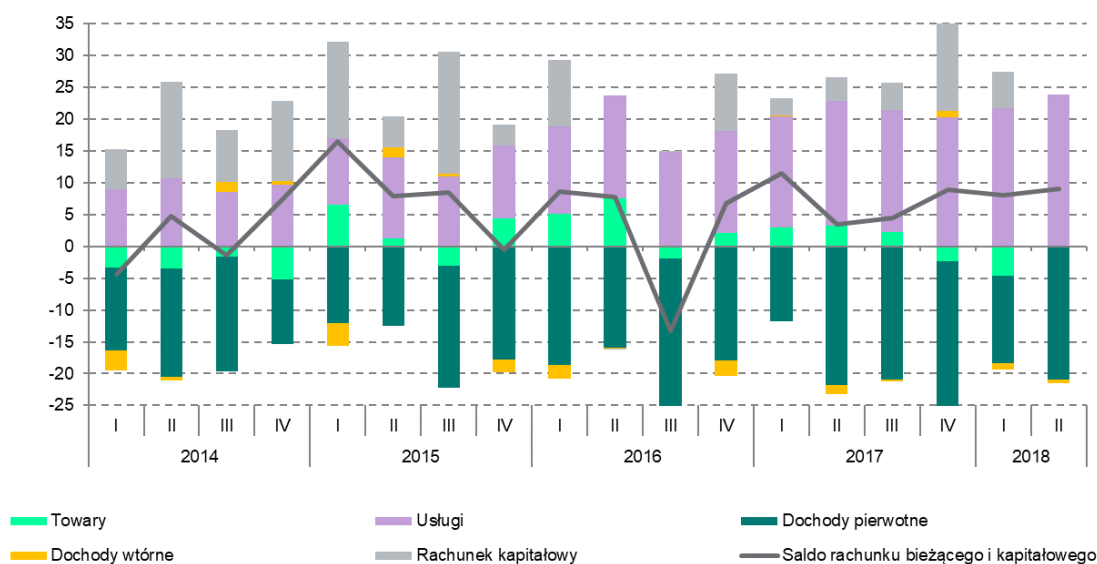
Kwartalny bilans płatniczy został sporządzony przy wykorzystaniu danych miesięcznych i kwartalnych przekazanych przez polskie podmioty uczestniczące w obrotach z zagranicą, danych statystyki publicznej oraz informacji uzyskanych ze źródeł administracyjnych.

Prezentowana wersja bilansu płatniczego ma charakter informacji wstępnej i może ulec zmianie.

Rachunek bieżący i kapitałowy

Łączna wartość salda rachunku bieżącego i kapitałowego w II kwartale 2018 r. była dodatnia i wyniosła 9,1 mld PLN. Relacja salda rachunku bieżącego i kapitałowego do PKB, w omawianym kwartale, wyniosła 1,8%.

Wykres 1. Saldo rachunku bieżącego i kapitałowego - w mld PLN

Dodatnie saldo rachunku bieżącego wyniosło 2,5 mld PLN i w stosunku do analogicznego okresu 2017 r. zwiększyło się o 2,8 mld PLN. Na poziom tego salda wpłynęły dodatnie saldo usług (23,9 mld PLN) oraz ujemne salda dochodów pierwotnych (20,8 mld PLN),

dochodów wtórnych (0,5 mld PLN) oraz obrotów towarowych (0,1 mld PLN). Relacja salda rachunku bieżącego do PKB była dodatnia i wyniosła 0,5%.

Dodatnie saldo rachunku kapitałowego ukształtowało się na poziomie 6,6 mld PLN. Poprawa tego salda, w porównaniu do zarejestrowanego w analogicznym kwartale 2017 r., była wynikiem większego napływu środków z funduszy strukturalnych UE. W II kwartale 2018 r. napływ ten wyniósł 7,4 mld PLN i w stosunku do II kwartału 2017 r. był wyższy o 3,1 mld PLN.

Obroty towarowe

Wartość wyeksportowanych towarów została oszacowana na poziomie 225,2 mld PLN, zaś wartość importu w wysokości 225,3 mld PLN. O wzroście eksportu towarów o 13,8 mld PLN tj. o 6,5% zdecydował głównie wzrost sprzedaży za granicę części i akcesoriów samochodowych, tworzyw sztucznych oraz komputerów. Przyrost importu o 17,1 mld PLN, tj. o 8,2% w dużej części wynikał ze zwiększonej wartości zakupionej ropy naftowej, nowych samochodów osobowych i elektronicznych układów scalonych. Deficyt w obrotach towarowych wyniósł 0,1 mld PLN. W analogicznym kwartale 2017 r. saldo obrotów towarowych było dodatnie i wyniosło 3,2 mld PLN.

Międzynarodowy handel usługami

Przychody z tytułu usług świadczonych przez polskie podmioty nierezydentom wyniosły 60,7 mld PLN, a rozchody z tytułu zakupionych usług od nierezydentów 36,8 mld PLN. W porównaniu z II kwartałem 2017 r. przychody z tego tytułu były wyższe o 7,0 mld PLN, tj. o 13,0%, a rozchody o 2,7 mld PLN, tj. o 7,8%.

W omawianym kwartale saldo usług było dodatnie i wyniosło 23,9 mld PLN. O jego wysokości zdecydowały dodatnie salda: pozostałych usług w kwocie 11,0 mld PLN (wzrost o 2,6 mld PLN w porównaniu do II kwartału 2017 r.), usług transportowych w wysokości 8,2 mld PLN (wzrost o 1,6 mld PLN) oraz podróży zagranicznych w wysokości 4,7 mld PLN (wzrost o 0,1 mld PLN).

Dochody pierwotne

Saldo dochodów pierwotnych było ujemne i wyniosło 20,8 mld PLN. O jego wysokości zdecydowało ujemne saldo dochodów z inwestycji (21,2 mld PLN) i wynagrodzeń pracowników (2,5 mld PLN) oraz dodatnie saldo pozostałych dochodów pierwotnych (2,9 mld PLN). Wielkość ujemnego salda dochodów z inwestycji wynikała w głównej mierze z dochodów uzyskanych przez zagranicznych inwestorów bezpośrednich w wysokości 20,0 mld PLN, które w porównaniu do analogicznego okresu 2017 r. zmniejszyły się o 0,6 mld PLN. Na dochody z inwestycji bezpośrednich złożyły się: dywidendy w wysokości 17,2 mld PLN oraz naliczone odsetki od instrumentów dłużnych w wysokości 2,8 mld PLN.

Na wartość ujemnego salda dochodów pierwotnych wpłynęły również uzyskane przez nierezydentów dochody z tytułu inwestycji portfelowych w Polsce (w postaci odsetek od

dłużnych papierów wartościowych emisji polskich podmiotów oraz wypłaconych dywidend). Wyniosły one 3,9 mld PLN i w porównaniu do analogicznego kwartału 2017 r. były niższe o 21,2%.

Dochody nierezydentów z tytułu pozostałych inwestycji, głównie od kredytów udzielonych polskim podmiotom, osiągnęły wartość 1,8 mld PLN i w porównaniu z II kwartałem 2017 r. wzrosły o 1,1%.

Dochody wtórne pozostałych sektorów

Saldo dochodów wtórnych pozostałych sektorów było dodatnie i wyniosło 1,5 mld PLN. Przychody ukształtowały się na poziomie 4,4 mld PLN, w tym 2,6 mld PLN stanowiły przychody z tytułu przekazów zarobków. Rozchody wyniosły 2,9 mld PLN, w tym 2,1 mld PLN stanowiły rozchody z tytułu przekazów zarobków.

Transfery z Unią Europejską

Napływ środków z Unii Europejskiej, ujęty w bilansie płatniczym, wyniósł 11,6 mld PLN. W rachunku bieżącym napływ ten wyniósł 4,1 mld PLN, z czego w dochodach pierwotnych zarejestrowano 3,7 mld PLN (były to środki pozyskane przede wszystkim w ramach programu Wspólnej Polityki Rolnej), natomiast w dochodach wtórnych 0,4 mld PLN (były to środki otrzymane głównie w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego). W transferach kapitałowych napływ wyniósł 7,4 mld PLN (były to środki otrzymane głównie w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w wysokości 5,5 mld PLN oraz Funduszu Spójności w kwocie 1,9 mld PLN). W tym samym okresie Polska wpłaciła 3,7 mld PLN do budżetu Unii Europejskiej z tytułu składek i opłat członkowskich. W wyniku przeprowadzonych transakcji saldo transferów z Unią Europejską było dodatnie i wyniosło 7,9 mld PLN.

Rachunek finansowy (aktywa netto)

W II kwartale 2018 r. odpływ kapitału z tytułu inwestycji nierezydentów w Polsce (spadek pasywów) wyniósł 25,0 mld PLN. W tym samym czasie polskie podmioty zmniejszyły swoje inwestycje za granicą o 18,0 mld PLN (napływ kapitału).

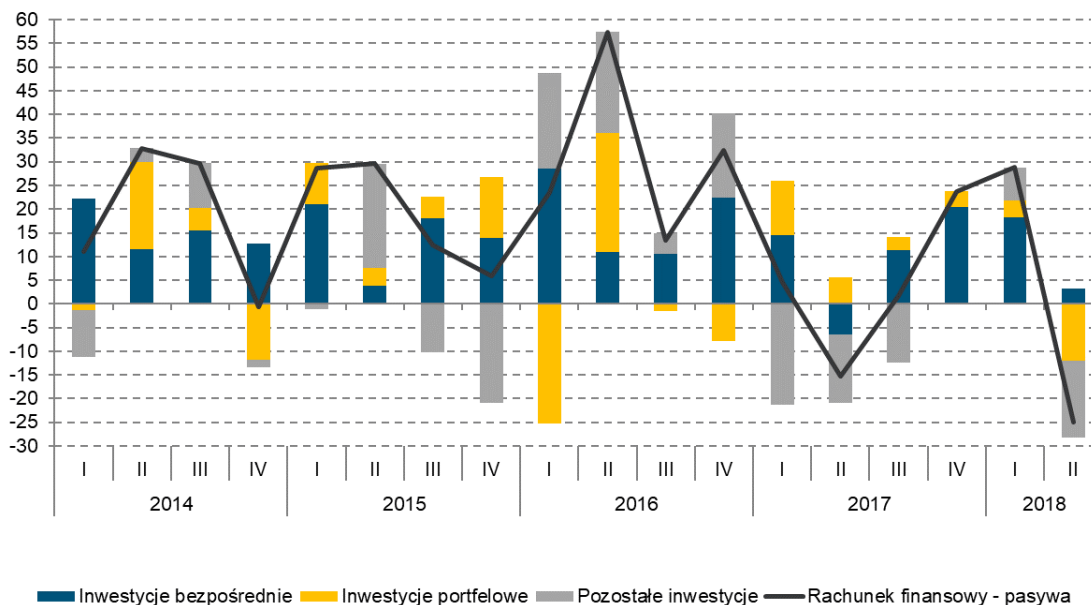
Inwestycje nierezydentów w Polsce (pasywa)

Na ujemne saldo inwestycji nierezydentów w Polsce złożył się odpływ kapitału z tytułu pozostałych inwestycji oraz inwestycji portfelowych oraz napływ kapitału zarejestrowany w ramach inwestycji bezpośrednich.

Saldo pasywnych inwestycji bezpośrednich było dodatnie i wyniosło 3,2 mld PLN. Na kwotę tę złożyły się: napływ kapitału netto z tytułu instrumentów dłużnych w wysokości 3,7 mld PLN, a także odpływ netto środków zmniejszający wartość akcji i innych form udziałów kapitałowych o 0,5 mld PLN.

Saldo inwestycji portfelowych było ujemne i wyniosło 12,0 mld PLN. Nierezydenci zmniejszyli wartość swojego portfela dłużnych papierów wartościowych o 13,6 mld PLN.

Wykres 2. Inwestycje nierezydentów w Polsce – pasywa – w mld PLN

Zaangażowanie nierezydentów w obligacje skarbowe wyemitowane na rynki zagraniczne zmniejszyło się o 12,3 mld PLN. Wynikało to z wykupu, zgodnie z harmonogramem, obligacji nominowanych w EUR o wartości 8,6 mld PLN oraz dwóch obligacji nominowanych w CHF o łącznej wartości 3,7 mld PLN. Nierezydenci zmniejszyli również wartość swojego portfela obligacji Skarbu Państwa wyemitowanych na rynek krajowy o 7,6 mld PLN. W tym samym czasie nierezydenci zainwestowali w obligacje sektora bankowego 6,4 mld PLN. Inwestycje nierezydentów w udziałowe papiery wartościowe (przede wszystkim w tytuły uczestnictwa wyemitowane przez polskie fundusze inwestycyjne) wyniosły 1,6 mld PLN.

Inwestycje nierezydentów w instrumenty ujęte w pozostałych inwestycjach zmniejszyły się o 16,3 mld PLN. Największy wpływ na spadek pozostałych inwestycji miały transakcje NBP, który zmniejszył swoje zobowiązania o 16,6 mld PLN (w głównej mierze z tytułu pasywnych transakcji *repo*). Spadły również zobowiązania sektora rządowego o 1,7 mld PLN, przede wszystkim z tytułu spłaty kredytów otrzymanych od organizacji międzynarodowych. W omawianym okresie sektor bankowy także zmniejszył swoje zobowiązania o 0,6 mld PLN, na które złożyły się spłaty kredytów otrzymanych od podmiotów w ramach grup kapitałowych oraz od organizacji międzynarodowych. Zobowiązania pozostałych sektorów zwiększyły się o 2,5 mld PLN, w szczególności z tytułu otrzymanych od nierezydentów nowych kredytów i pożyczek.

Inwestycje polskich podmiotów za granicą (aktywa)

Saldo inwestycji rezydentów za granicą było ujemne i wyniosło 18,0 mld PLN. O jego poziomie zdecydowały przede wszystkim transakcje zarejestrowane w ramach

oficjalnych aktywów rezerwowych, inwestycji bezpośrednich oraz inwestycji portfelowych.

Na ujemne saldo aktywnych inwestycji bezpośrednich, które wyniosło 4,8 mld PLN złożył się przede wszystkim spadek aktywów z tytułu akcji i innych form udziałów kapitałowych o 6,6 mld PLN oraz wzrost należności z tytułu instrumentów dłużnych o 1,8 mld PLN.

W II kwartale 2018 r. polskie inwestycje portfelowe za granicą zmniejszyły się o 2,5 mld PLN. Polskie podmioty, głównie fundusze inwestycyjne zmniejszyły swój portfel papierów udziałowych o 2,9 mld PLN.

Saldo pozostałych polskich inwestycji za granicą było dodatnie i wyniosło 14,0 mld PLN. Na wysokość salda tej pozycji istotnie wpłynęły transakcje sektora bankowego, którego należności z tytułu rachunków bieżących i depozytów w bankach za granicą wzrosły o 11,1 mld PLN. Dodatni wpływ na saldo pozostałych polskich inwestycji miały także transakcje sektora przedsiębiorstw, którego wierzytelności z tytułu udzielonych kredytów handlowych oraz z tytułu pozostałych kredytów wzrosły o 1,2 mld PLN.

W II kwartale 2018 r. wartość transakcji własnych (przed wszystkim wspomniana wcześniej spłata zobowiązań z tytułu transakcji *repo*) oraz zrealizowanych na zlecenie klientów NBP (głównie wykup przez Ministerstwo Finansów obligacji nominowanych w walutach obcych) spowodowała spadek oficjalnych aktywów rezerwowych o 24,5 mld PLN.

Dodatkowe informacje o bilansie płatniczym

Dane bilansu płatniczego za sierpień 2018 r. zostaną opublikowane 15 października 2018 r.

Dane bilansu płatniczego za III kwartał 2018 r. zostaną opublikowane 28 grudnia 2018 r.

Szeregi czasowe kwartalnego bilansu płatniczego, począwszy od danych za I kwartał 2004 r., są dostępne na stronie internetowej NBP.

http://www.nbp.pl/statystyka/Bilans_platniczy/BOP_q.xlsx

Szeregi czasowe miesięcznego bilansu płatniczego, począwszy od danych za styczeń 2004 r., są dostępne na stronie internetowej NBP.

http://www.nbp.pl/statystyka/Bilans_platniczy/BOP_m.xlsx

Tablice analityczne kwartalnego bilansu płatniczego, począwszy od I kwartału 2004 r., są dostępne na stronie internetowej NBP.

http://www.nbp.pl/statystyka/Bilans_platniczy/BOP_q_PLN.xlsx

Szeregi czasowe miesięcznych stanów oficjalnych aktywów rezerwowych, począwszy od danych za styczeń 1998 r., są dostępne na stronie internetowej NBP.

http://www.nbp.pl/statystyka/DWN/Rez_m.xlsx

Opis bilansu płatniczego za I kwartał 2018 r. jest dostępny na stronie internetowej NBP.

http://www.nbp.pl/Publikacje/Bilans_platniczy/bilans_platniczy2018_1.pdf

Załącznik 1

Bilans płatniczy*

w mln PLN

	2017	2018		II kw 18 - I kw 18		II kw 18 - II kw 17	
	II kw	I kw	II kw	Zmiana	Dynamika	Zmiana	Dynamika
Rachunek bieżący	-334	2 380	2 480	100		2 814	
Saldo obrotów towarowych	3 241	-4 655	-117	4 538		-3 358	
Eksport	211 450	218 658	225 211	6 553	103,0%	13 761	106,5%
Import	208 209	223 313	225 328	2 015	100,9%	17 119	108,2%
Saldo usług	19 633	21 681	23 926	2 245		4 293	
Przychody	53 762	54 622	60 725	6 103	111,2%	6 963	113,0%
Rozchody	34 129	32 941	36 799	3 858	111,7%	2 670	107,8%
Saldo dochodów pierwotnych	-21 745	-13 683	-20 815	-7 132		930	
Przychody	11 497	14 967	11 538	-3 429	77,1%	41	100,4%
Rozchody	33 242	28 650	32 353	3 703	112,9%	-889	97,3%
Saldo dochodów wtórnych	-1 463	-963	-514	449		949	
Przychody	5 354	6 025	5 677	-348	94,2%	323	106,0%
Rozchody	6 817	6 988	6 191	-797	88,6%	-626	90,8%
Rachunek kapitałowy	3 745	5 703	6 621	918		2 876	
Przychody	4 414	5 995	7 644	1 649	127,5%	3 230	173,2%
Rozchody	669	292	1 023	731	350,3%	354	152,9%
Rachunek finansowy	-3 912	1 165	7 000	5 835		10 912	
Inwestycje bezpośrednie - aktywa	2 221	4 587	-4 762	-9 349		-6 983	
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	1 614	2 796	-6 584	-9 380		-8 198	
Instrumenty dłużne	607	1 791	1 822	31		1 215	
Inwestycje bezpośrednie - pasywa	-6 554	18 222	3 242	-14 980		9 796	
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	-11 574	10 198	-501	-10 699		11 073	
Instrumenty dłużne	5 020	8 024	3 743	-4 281		-1 277	
Inwestycje portfelowe - aktywa	-2 428	4 308	-2 526	-6 834		-98	
Udziałowe papiery wartościowe	-1 882	625	-2 944	-3 569		-1 062	
Dłużne papiery wartościowe	-546	3 683	418	-3 265		964	
Inwestycje portfelowe - pasywa	5 691	3 681	-11 961	-15 642		-17 652	
Udziałowe papiery wartościowe	118	1 398	1 622	224		1 504	
Dłużne papiery wartościowe	5 573	2 283	-13 583	-15 866		-19 156	
Pozostałe inwestycje - aktywa	-4 203	5 721	13 972	8 251		18 175	
NBP	0	-1	-1	0		-1	
Sektor rządowy	-23	20	60	40		83	
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	-5 599	-828	12 740	13 568		18 339	
Pozostałe sektory	1 419	6 530	1 173	-5 357		-246	
Pozostałe inwestycje - pasywa	-14 314	6 936	-16 319	-23 255		-2 005	
NBP	-12 486	4 954	-16 563	-21 517		-4 077	
Sektor rządowy	-762	4 298	-1 683	-5 981		-921	
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	-2 604	-5 590	-571	5 019		2 033	
Pozostałe sektory	1 538	3 274	2 498	-776		960	
Pochodne instrumenty finansowe	-2 034	-864	-194	670		1 840	
Oficjalne aktywa rezerwowe	-12 645	16 252	-24 528	-40 780		-11 883	
Saldo błędów i opuszczeń	-7 323	-6 918	-2 101	4 817		5 222	

* Dane wstępne

Załącznik 2

Bilans płatniczy*

w mln EUR

	2017	2018		II kw 18 - I kw 18		II kw 18 - II kw 17	
	II kw	I kw	II kw	Zmiana	Dynamika	Zmiana	Dynamika
Rachunek bieżący	-77	569	584	15		661	
Saldo obrotów towarowych	769	-1 113	-27	1 086		-796	
Eksport	50 145	52 297	52 854	557	101,1%	2 709	105,4%
Import	49 376	53 410	52 881	-529	99,0%	3 505	107,1%
Saldo usług	4 658	5 188	5 617	429		959	
Przychody	12 750	13 064	14 251	1 187	109,1%	1 501	111,8%
Rozchody	8 092	7 876	8 634	758	109,6%	542	106,7%
Saldo dochodów pierwotnych	-5 157	-3 275	-4 886	-1 611		271	
Przychody	2 726	3 580	2 707	-873	75,6%	-19	99,3%
Rozchody	7 883	6 855	7 593	738	110,8%	-290	96,3%
Saldo dochodów wtórnych	-347	-231	-120	111		227	
Przychody	1 270	1 441	1 333	-108	92,5%	63	105,0%
Rozchody	1 617	1 672	1 453	-219	86,9%	-164	89,9%
Rachunek kapitałowy	888	1 364	1 554	190		666	
Przychody	1 047	1 434	1 794	360	125,1%	747	171,3%
Rozchody	159	70	240	170	342,9%	81	150,9%
Rachunek finansowy	-932	278	1 640	1 362		2 572	
Inwestycje bezpośrednie - aktywa	526	1 098	-1 119	-2 217		-1 645	
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	382	670	-1 546	-2 216		-1 928	
Instrumenty dłużne	144	428	427	-1		283	
Inwestycje bezpośrednie - pasywa	-1 555	4 357	761	-3 596		2 316	
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	-2 745	2 438	-118	-2 556		2 627	
Instrumenty dłużne	1 190	1 919	879	-1 040		-311	
Inwestycje portfelowe - aktywa	-576	1 029	-593	-1 622		-17	
Udziałowe papiery wartościowe	-447	149	-691	-840		-244	
Dłużne papiery wartościowe	-129	880	98	-782		227	
Inwestycje portfelowe - pasywa	1 349	882	-2 806	-3 688		-4 155	
Udziałowe papiery wartościowe	28	335	381	46		353	
Dłużne papiery wartościowe	1 321	547	-3 187	-3 734		-4 508	
Pozostałe inwestycje - aktywa	-997	1 366	3 279	1 913		4 276	
NBP	0	0	0	0		0	
Sektor rządowy	-6	4	13	9		19	
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	-1 327	-199	2 990	3 189		4 317	
Pozostałe sektory	336	1 561	276	-1 285		-60	
Pozostałe inwestycje - pasywa	-3 391	1 658	-3 830	-5 488		-439	
NBP	-2 961	1 184	-3 887	-5 071		-926	
Sektor rządowy	-180	1 029	-395	-1 424		-215	
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	-617	-1 337	-134	1 203		483	
Pozostałe sektory	367	782	586	-196		219	
Pochodne instrumenty finansowe	-483	-206	-46	160		437	
Oficjalne aktywa rezerwowe	-2 999	3 888	-5 756	-9 644		-2 757	
Saldo błędów i opuszczeń	-1 743	-1 655	-498	1 157		1 245	

* Dane wstępne